

BAREM DE NOTARE
OLIMPIADA REPUBLICANĂ LA ECONOMIE
CLASA XI

I. COMPLETAȚI DEFINIȚIILE CATEGORIILOR ECONOMICE

Nr. crt.	Criteriu evaluat	Răspuns așteptat	Punctaj
1	Identificarea corectă a conceptului care reflectă modificarea comportamentului consumatorilor la schimbarea prețului	Elasticitatea cererii în funcție de preț	1,5 puncte
2	Identificarea corectă a dezechilibrului apărut când prețul este mai mare decât prețul de echilibru	Surplus de piață	1,5 puncte
3	Definirea corectă a raportului dintre volumul producției și numărul de salariați	Productivitatea medie a muncii	1,5 puncte
4	Recunoașterea corectă a structurii de piață caracterizate prin existența unui singur vânzător	Monopol	1,5 puncte

Observații pentru evaluare:

- Se acordă punctajul integral (1,5 puncte) dacă răspunsul este **corect și clar formulat**.
- Dacă răspunsul este **incomplet**, dar indică direcția corectă, se poate acorda punctaj parțial (ex. 0,5–1 punct).
- Formularea elevului nu trebuie să fie identică, dar trebuie să exprime **ideea esențială** corectă.

II. Indicați valoarea de adevăr a următoarelor afirmații, argumentați răspunsul.

Nr. crt.	Criteriu evaluat	Punctaj
1	Indicarea corectă a răspunsului (Adevărat)	1 punct
	Argumentarea corectă și relevantă a răspunsului: La cerere inelastică ($E < 1$), cantitatea scade mai puțin decât crește prețul $\rightarrow P \times Q$ crește.	1 punct
2	Indicarea corectă a răspunsului (Fals)	1 punct
	Argumentarea corectă și relevantă a răspunsului: Echilibrul într-o piață concurențială liberă se reglează prin mecanisme de piață, nu prin intervenția statului.	1 punct
3	Indicarea corectă a răspunsului (Adevărat)	1 punct
	Argumentarea corectă și relevantă a răspunsului: extinderea suprafeței cultivate fără creșterea corespunzătoare a muncii și tehnologiei determină scăderea productivității marginale și, în timp, poate reduce producția totală.	1 punct

Nr. crt.	Criteriu evaluat	Punctaj
4	Indicarea corectă a răspunsului (Fals)	1 punct
	Argumentarea corectă și relevantă a răspunsului: Costul de oportunitate se referă la ceea ce renunți la câștigurile cele mai valoroase atunci când alegi o opțiune în locul alteia.	1 punct
5	Indicarea corectă a răspunsului (Fals)	1 punct
	Argumentarea corectă și relevantă a răspunsului: descrierea pieței de smartphone-uri reflectă mai multe trăsături ale unei piețe cu oligopol și nu ale unei piețe cu concurență monopolistică .	1 punct
6	Indicarea corectă a răspunsului (Adevărat)	1 punct
	Argumentarea corectă și relevantă a răspunsului: Monopolul natural este eficient datorită economiilor de scară pe termen scurt, dar, fără reglementare, poate conduce la ineficiență și costuri sociale mai mari pe termen lung.	1 punct
7	Indicarea corectă a răspunsului (Fals)	1 punct
	Argumentarea corectă și relevantă a răspunsului: În concurența perfectă, maximizarea profitului are loc atunci când costul marginal este egal cu prețul, iar profitul există dacă venitul total depășește costul total.	1 punct

Observații pentru evaluare:

- Se acordă **1 punct** pentru alegerea corectă între Adevărat/Fals.
- Se acordă **1 punct** pentru o argumentare clară, economică, relevantă și corectă, indiferent de stilul formulării.
- Dacă argumentarea este parțial corectă sau incompletă, se poate acorda **punctaj parțial** (ex. 0,5 puncte).
- Se penalizează lipsa legăturii logice între răspuns și explicație.

III. TESTE GRILĂ

Indicați răspunsurile corecte, argumentând răspunsul.

Nr. crt.	Criteriu evaluat	Punctaj
1	Alegerea variantei corecte de răspuns: d)	1 punct
	Argumentare coerentă, cu termeni economici esențiali (cerere, relație inversă, ceteris paribus): Legea cererii afirmă că, în condițiile în care alți factori rămân constanți (ceteris paribus), o scădere a prețului determină o creștere a cantității cerute și invers. Este o relație inversă, esențială în analiza pieței.	2 puncte
2	Alegerea variantei corecte de răspuns: b)	1 punct
	Argumentare clară, cu utilizarea conceptelor economice (legea ofertei, ceteris paribus, comportament rațional): principiul de bază al legii ofertei: prețul mai mare ar trebui să motiveze producția mai mare, nu restrângerea. Rațiunile invocate nu sunt suficiente într-o analiză pur economică ceteris paribus.	2 puncte

Nr. crt.	Criteriu evaluat	Punctaj
3	Alegerea variantei corecte de răspuns: b)	1 punct
	Argumentare coerentă, cu calcul corect al elasticității și interpretare logică a efectului asupra veniturilor: Elasticitatea preț a cererii = $+10\% / -15\% = -0,66$ → cerere inelastică. Scăderea prețului în condiții de cerere inelastică duce la o scădere a veniturilor totale.	2 puncte
4	Alegerea variantei corecte de răspuns: b)	1 punct
	Argumentare cu referință clară la calculul elasticității și capacitatea de reacție structurală: Elasticitatea ofertei exprimă capacitatea producătorilor de a răspunde rapid la modificările de preț. Compania A reacționează prompt și proporțional – deci are ofertă elastică. Compania B nu răspunde – deci ofertă inelastică.	2 puncte
5	Alegerea variantei corecte de răspuns: c)	1 punct
	Argumentare coerentă cu utilizarea termenilor: deficit, intervenție guvernamentală, distorsiuni ale pieței: Un preț impus sub nivelul de echilibru generează exces de cerere (deficit) și reducere a ofertei. Piața nu se poate autoregla, iar semnalele prețurilor sunt distorsionate de intervenția guvernului.	2 puncte
6	Alegerea variantei corecte de răspuns: d)	1 punct
	Argumentare logică și completă, cu referință la mecanismele interdependente ale cererii și ofertei: Atunci când cererea și oferta cresc simultan, prețul de echilibru poate crește, scădea sau rămâne constant, în funcție de proporțiile modificărilor. Doar cantitatea de echilibru va crește cu certitudine.	2 puncte
7	Alegerea variantei corecte de răspuns: c)	1 punct
	Argumentare cu distincție clară între productivitate și eficiență economică, și cu referire la costuri unitare: Productivitatea reflectă output-ul per factor (aici: per angajat), dar eficiența economică implică raportul costuri/rezultate. Fabrica Y are costuri mai mici per unitate produsă, ceea ce indică eficiență economică superioară.	2 puncte
8	Alegerea variantei corecte de răspuns: b)	1 punct
	Argumentare cu calcul MC și AC, plus referire explicită la economii de scară: Costul marginal = $(60.000 - 50.000) / (1.300 - 1.000) = \approx 33,33$ lei/unitate Costul mediu în perioada II = $60.000 / 1.300 = \approx 46,15$ lei/unitate → MC < AC , deci producția suplimentară contribuie la scăderea costului mediu, fenomen specific economiilor de scară.	2 puncte
9	Alegerea variantei corecte de răspuns: b)	1 punct
	Argumentare: menționarea relației $P > MC$; justificarea deciziei de creștere a producției, utilizarea corectă a contextului pieței concurențiale (preț dat) și respingerea confuziilor legate de AC:	2 puncte
10	Alegerea variantei corecte de răspuns: c)	1 punct
	Argumentare: identificarea corectă a caracteristicilor pieței A; respingerea justificată a caracteristicilor pieței B ca nefiind concurență perfectă.	2 puncte

Observații pentru evaluare:

- Se acordă **1 punct** pentru indicarea variantei corecte de răspuns.
- Se acordă **2 puncte** pentru o **argumentare clară, coerentă și logică**, care justifică alegerea făcută.
- Dacă argumentarea este parțială sau incompletă, dar corectă în esență, se poate acorda **1 punct** la argumentare.
- Lipsa argumentării sau o argumentare incoerentă duce la pierderea punctelor aferente argumentării, chiar dacă varianta aleasă este corectă.

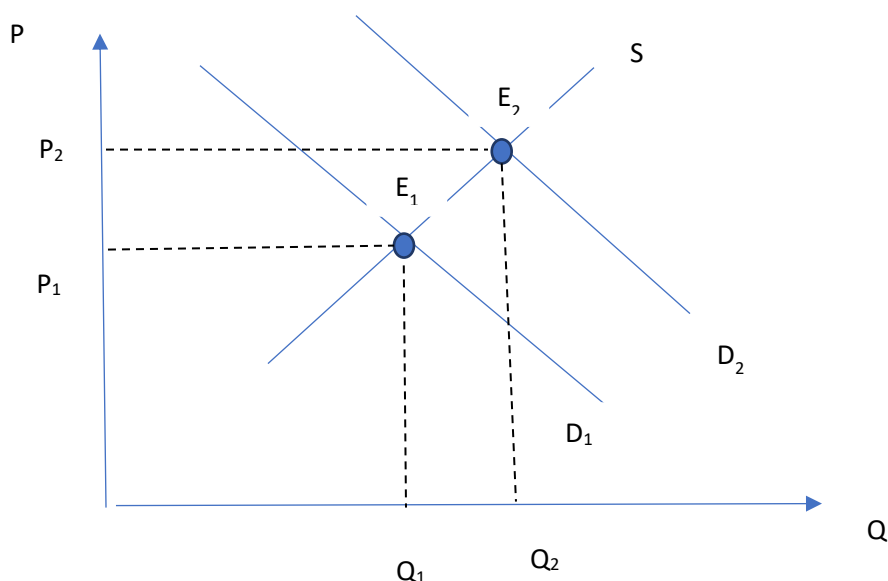
IV. PROBLEME**Barem de notare Problema1:**

Cerință	Răspuns corect	Punctaj
1	78.000 lei	2 p
2	72.000 lei	2 p
3	-6.000 lei	2 p
4	120 lei/unitate de bun	2 p
5	180 lei/unitate de bun	2 p
6	Argumentare cu $CMg < VMg$, + termenul fezabilitate economică	5 p
Total		15 p

Barem de notare problema 2:

Cerință	Răspuns corect	Punctaj
1	20.000 lei	2 p
2	28.800 lei	2 p
3	Elasticitate = 1	3 p
4	Interpretare: proporțională	2 p
5	Explicație logică: cerere crescută → nou echilibru	3 p
6	Argumentare: ofertă unitar elastică → flexibilitate	3 p
Total		15 p

Grafic cerință 5, problema 2:

V. COMENTARIU ȘI RAȚIONAMENTE ECONOMICE

1. Comentariu: Analizați această intervenție din perspectiva mecanismului prețului de echilibru. Ce consecințe poate avea asupra pieței?

Barem de notare:

Componentă	Punctaj
Explicație a mecanismului de echilibru inițial	1 p
Corectă descriere a intervenției (plafon) și scopului	1 p
Identificarea efectului: deficit sau dezechilibru	1 p
Raționament echilibrat: condiții de justificare a intervenției	1 p

2. Comentariu: Analizați comportamentul firmelor din punct de vedere concurențial. Ce formă de concurență reflectă și ce riscuri implică?

Componentă	Punctaj
Identificarea formei de concurență (preț/strategică)	1 p
Explicația scopului comportamentului (cota de piață, fidelizare)	1 p
Referință la mecanismul concurențial (reacții între firme)	1 p
Menționarea riscurilor (război al prețurilor, sustenabilitate)	1 p

3. Comentariu: Analizați tranziția firmelor din Republica Moldova spre tehnologii moderne, având în vedere impactul asupra costurilor de producție, profitabilității și sustenabilității. Cum contribuie această decizie la creșterea eficienței și a competitivității economice? Argumentați.

Criteriu de evaluare	Descriere	Punctaj
1. Costuri și eficiență economică	Explică modul în care noile tehnologii reduc costurile și cresc eficiența	1 p
2. Profitabilitate	Justifică creșterea profitului prin reducerea costului unitar sau optimizarea producției	1 p
3. Sustenabilitate și acces la piață	Leagă tranziția tehnologică de respectarea standardelor eco și de cerințele pieței	1 p
4. Competitivitate și viziune pe termen lung	Argumentează cum această decizie consolidează poziția firmei pe piață	1 p

4. Comentariu: Graficul ilustrează o cerere perfect elastică. Explicați în ce condiții de piață apare, ce fel de produse pot avea o astfel de cerere și ce limitări impune aceasta asupra politicii de preț a vânzătorilor.

Criteriu evaluat	Descriere	Punctaj
1. Condiții de piață	Identificare corectă a pieței de concurență perfectă	1 p
2. Tip de produs	Exemplu relevant de bun omogen și explicarea omogenității	1 p
3. Politica de preț	Explicarea limitării impuse asupra prețului	1 p
4. Raționament aplicat	Referire la „price taker”, lipsă de control asupra prețului sau importanța reducerii costurilor	1 p

5. Comentariu: Analizați cum influențează anticipațiile comportamentul consumatorilor și al vânzătorilor. Explicați în ce mod aceste așteptări pot provoca dezechilibre temporare pe piață și influența prețului de echilibru. Argumentați utilizând concepte economice studiate.

Criteriu evaluat	Descriere	Punctaj
1. Definirea și explicarea anticipațiilor	Precizarea corectă a rolului așteptărilor în economie	1 p
2. Comportamentul consumatorilor și al vânzătorilor	Analiză clară a reacției celor două părți	1 p
3. Dezechilibrul pieței	Explicarea logică a apariției deficitului / dezechilibrului	1 p
4. Efect asupra prețului de echilibru	Raționament legat de ajustarea prețului și efectul de autoîndeplinire	1 p